עבודת ישראל — אמור

שור או כשב או עז וגו'. במדרש הה"ד צדקתך כהררי אל. מה ההרים ראוים להזרע ועושים פירות. כך הצדיקים עושין פירות. ומטיבין לעצמם ולאחרים. למה"ד לפעמון זהב והגיל שלו מן מרגליות. כך הצדיקים מטיבין לעצמו ולאחרים שנא' אמרו צדיק כי טוב כו'. מה ההרים הללו כובשין על התהום כו'. כך הצדקה כובשת את הפורענות שלא תבא לעולם מה ההרים הללו אין להם סוף כך אין סוף למתן שכרן של צדיקים כו'. ר' ישמעאל אומר הצדיקים שעושין התורה שניתנה מהררי אל הקב"ה עושה עמהן צדקה כהררי אל: עוד שם פ' ל"א. צו את בני ישראל. הה"ד תקרא ואנכי אענך. כמד"א אז תקרא וה' יענה. למען תכסוף למעשה ידיך כו' אמר איוב לפני הקב"ה רבש"ע העליונים ותחתונים ברשותך ואתה למעשה ידיך תכסוף אלא תשגיח על מעשה ידיך כו' ע"ש: הנה ידוע שכל העובדות ומע"ט שאנחנו עושים הכל הוא בעזר הבורא ית' כמ"ש כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל. אפס שקצת בחירה מסר השי"ת ביד ב"א להטיב מעשיהם. וזהו פי' הכל ברשותך. אלא תשגיח במעשה ידיך. היינו לקצת הבחירה שבידם. ולכך כשזוכים להכריח ולהטות בחירתם למעשה הטוב כמ"ש גבורי כח כו'. כן מכריחים וממתיקים הדינים. כמ"ש הרב הק' המנו"ח מ"א זצ"ל מנו"כ. שור או כשב או עז וגו'. רומז למדרגת הצדיקים. והי' שבעת ימים תחת אמו כו' כמ"ש בזו"הק דאמא קדישא אחידא ברצועה וממתקת הדינים כן צריכים ישראל הצדיקים להיות במקום האם. ופי' אחידא ברצועה הוא עד"ז שעול' ומתקשט' במעשיהם של בני עולם וביופי מדתם עוברים פנים של זעם ונתמלא רצון ברכה ונדבה להשפיע להעולמות כל מיני טובות והנה הצדיקים הם נעדרים מכל וכל עיקרי מעשיהם אינם כ"א שהוא ית' ישפיע על ידם כל מיני טובו' לעוה"ז ולכל העולמות והם אינם כ"א מעבר להשפעתו הקדושה וזהו פי' צדיקים עושין פירות ומטיבין לעצמן ולאחרים ומתקנים דיוקן האד"ם. וזהו למה"ד לפעמון זהב ר"ל שהם בבחי' זהב טהור ביראתם לפניו יתברך ונעשים כלי ומעבר להשפעתו ית' וזהו של מרגליות גי"ל הם אותיו' יג"ל והוא שם השפעה משם מ"ב ור"ת יג"ל פ"דיון ז"רע ק"דושו ולפעמים הפ"א נתחלפ' בבי"ת בצירוף בז"ק כמראה הבזק רומז על השפע שתתפזר על שארית נחלתו ועל כל העולמות. ויש מפזר ונוסף עוד בגודל תענוג ושעשוע ואלו הצדיקים העובדים כן עבודת מתנה ממש בלי שום גמול כ"א בדרך צדקה הצדקה כובשת על הפורעניות. וזהו צדקתך כהררי אל ר"ל שעובדים ועושים מעש' האבות הק' הנק' הרים ולהרים אלו כיון המדרש באמרו מה ההרי' הללו אין להם סוף ר"ל שעולי' ומתעלים במעשיהם הטובים עד א"ס ב"ה ממש כך א"ס למתן שכרן כי הוא ג"כ ע"ד צדקה וחנינה בלי שום גבול וזהו פי' עטרת תפארת שיבה בדרך צדקה תמצא היינו עולמות עליונים הנק' שיבה ע"י דרך הצדקה הנ"ל נמצאים ומשפיעים חסדים גדולים ורחמים פשוטים בכל העולמות וע"י התורה שניתנה מהררי אל. היינו תורה הקדומה וחכמה של מעלה הקב"ה עושה עמהם צדקה כהררי אל ומשפיע על ידם כל מיני טובות וברכות לכל העולמות אמן סלה:

והיה שבעת ימים תחת אמו במד"ר ר' יהושיע דסכנין בשם ר"ל אמר משל למלך שנכנס למדינ' וגזר ואמר כל אכסניא שיש כאן לא יראו פני עד שיראו פני המטרונה תחלה כך אמר הקב"ה לא תביאו לפני קרבן עד שתעבור עליו שבת שאין שבע' ימים בלא שבת ואין מילה בלא שבת הה"ד ומיום השמיני והלאה ירצה עכ"ל לפי דברי המד"ר מוכרח כדעת המקובלים שבליל שבת הוא סעודתא דחקל תפוחין קדושין והעלי' למלכות והיא הנק' המטרונה שאת"ל שכוונתו במלת מטרונה סתם על קדושת שבת קשה מה מועיל הטעם שאמר על הציוי שציונו ומיום השמיני וגו' ודי הי' בשבעת ימים ומיום השביעי ירצה כי אין לך שבע' ימים בלא שבת אע"כ כדברי המקובלים ומש"ה צריך להיו' שמונ' ימים שאם יהיו רק שבע' ימי' למשל כשנולד האדם או הבהמה ביום שבת בבוקר אז ירצה דמם ביום הששי שהוא יום שביעי ללידה ולא יראה פני המטרונה היא המל' בליל שבת ולכן צריך שמונ' ימי' וביאור הענין ע"פ מ"ש אשה מכרת באורחין יותר מהאיש ודרכה לבדוק ולעיין היטב אם הגון אם לא וכן המלכות שמים והבן וכן כל אדם יוכל להבין ולדעת במחשבותיו בליל שבת אם תיקן ימי החול כראוי ולפי"ז ניחא ונוכל למצא טעם למנהג העולם שעושין סעודת זכר בליל שבת קודם המילה לילד היולד לפי הנ"ל שעיקר הכנה למילה לזכר הוא עפ"י סעודת' דחקל תפוחין קדישין ולכן עושין סעודת זכר ולרמז ע"ז כי עפ"י אותה סעודה בא שפע קודש על הזכר להכנס לבריתו שאע"ה: